

ירושלים, י"א שבט תשפ"ו
29 ינואר 2026

לכבוד

מר חן בר יוסף

מנהל מינהל אוצרות טבע הממונה על ענייני הנפט

משרד האנרגיה והתשתיות

בנק ישראל 7

ירושלים 9136002

שלום רב,

הנדון: היועצות לקראת הליך תחרותי חמישי להענקת רישיונות בשטח הימי -

חסי - כולל מידע מסחרי

סימוכין: מכתבנו מיום 12.12.2022, מכתבך מיום 14.9.2025

בהמשך לפניית משרדך שבסימוכין להתייעצות באשר לשיקולים של קידום התחרותיות הענפית במסגרת הליך תחרותי חמישי להענקת רישיונות חיפוש גז בשטח הימי של ישראל (להלן **ההליך התחרותי**) הריני להשיבך בדלקמן:

1. בפנייתך שבסימוכין נתבקשה הממונה על התחרות (להלן גם **הממונה**) לייעץ למשרד האנרגיה והתשתיות בעניין שיקולי קידום התחרותיות הענפית בהקצאת זכות לפי סעיפים 11 ו-12 לחוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013.
2. במכתבך ביקשת את ייעוצנו לגבי האפשרות להשתתפות חברות בהליך התחרותי החמישי להענקת רישיונות חיפוש גז בשטח הימי של ישראל, זאת עוד טרם פרסום ההליך התחרותי. ההליך התחרותי יכלול שישה מקבצים בשטח כולל של כ-8500 קמ"ר, כשבכל מקבץ יחולקו לקבוצה הזוכה מספר רישיונות חיפוש.
3. בשל הריכוזיות הרבה המאפיינת את שוק הפקת הגז בישראל כיום ישנה עדיפות גבוהה לכניסת שחקנים חדשים. ממידע שנמסר לנו מטעמך עולה כי ההסתמכות על "שחקן" קיים התבררה כבסיס חשוב למשיכת חברות גלובליות במסגרת ההליך הרביעי. בנוסף נמסר כי ישנה סבירות גבוהה שחלק מהמתמודדים בהליך התחרותי יהיו גורמים

המחזיקים זה מכבר בחזקה¹ המפיקה גז טבעי (להלן **מאגר מפיק**) בשטח הרישיונות שברשותם (להלן **שחקנים קיימים**). לפיכך, הייעוץ להלן יתמקד בעיקר בניתוח ההתקשרות עם השחקנים הקיימים, זאת לאור המורכבות התחרותית שהם עשויים לעורר בבחינת התחרות בתוך השוק.

רקע

4. מדינת ישראל מקצה רישיונות חיפוש גז טבעי במסגרת הליכים תחרותיים שהיא מקיימת מעת לעת. כיום קיימים 8 רישיונות חיפוש ימיים תקפים.² בעל רישיון חיפוש אשר קיבל את אישור הממונה על הנפט כי הגיע לתגלית בשטח הרישיון, זכאי לקבל שטר חזקה על כל שטח שיבחר בתוך שטח הרישיון. מרגע זה מתחיל הליך בן מספר שלבים שבסופו מופק גז בכמות מסחרית מהמאגר. תקופת החזקה היא ל-30 שנים וניתן להאריכה ב-20 שנים נוספות.³

5. כיום יש במימי ישראל מספר חד ספרתי של חזקות גז טבעי, כאשר ברובן כמות הגז הטבעי קטנה.⁴ לצד חזקות אלו, ישנם 3 מאגרים מפיקים: מאגר הגז לווייתן, מאגר הגז תמר ומאגרי הגז כריש ותנין. קיימת שונות בין העתודות המצויות בין המאגרים השונים בהתאם להערכות השונות אך ככל הנראה מאגר לווייתן מחזיק בעתודות גדולות מאלה המוחזקות בכל המאגרים האחרים, וההערכה היא שייתכן שברבות השנים יוותר לווייתן מאגר יחיד בישראל.⁵ במאגרים המפיקים מחזיקים גורמים שונים אשר ביכולתם לשווק גז. מאגרי כריש ותנין מוחזקים על ידי אנרג'יאן נפט וגז פי אל סי (להלן **אנרג'יאן**); מאגר לווייתן מוחזק ב-15% על ידי רציו חיפושי נפט (1992) שותפות מוגבלת (להלן **רציו**), ניו-מד אנרג'י- שותפות מוגבלת (לשעבר דלק קידוחים שותפות מוגבלת)

¹ כהגדרתה בחוק הנפט, תשי"ב-1952.

² ראו רשימת אחזקות ורישיונות בקישור: https://www.gov.il/he/pages/gas_license_oil_list
³ להרחבה ביחס להליך זה ראו את ייעוץ ענפי לממונה על הנפט במשרד האנרגיה, במסגרת הענקת רישיון 72 - <https://www.gov.il/he/departments/legallinfo/opinion-block72>
⁴ שם.

⁵ ראו גם טיוטת דו"ח הוועדה הבין - משרדית לבחינת מדיניות הגז הטבעי וחידוק הביטחון האנרגטי טיוטת דו"ח להערות הציבור אפריל 2025 עמ' 10-13.

המחזיקה שיעור משמעותי של 45% מהמאגר (להלן **ניו מד**) ו-Chevron Mediterranean Limited המחזיקה 40% מהמאגר והיא גם מפעילת המאגר (להלן **שברון**); מאגר תמר מוחזק על ידי שברון (25%), ישראלמקו נגב 2 שותפות מוגבלת (28.75%) (להלן **ישראלמקו**), תמר פטרוליום בע"מ (16.75%) (להלן **תמר פטרוליום**); דור חיפושי גז – שותפות מוגבלת (להלן **דור גז**) (4%), מובאדלה אנרג'י (11%), Union Energy (14.5%)⁶. גם ביחס למאגר זה, שברון היא מפעילת המאגר.

6. נכון להיום במאגרים מרובי מחזיקות (מאגרי תמר ולוויתן) רשאויות המחזיקות במאגר לשווק את הגז במשותף (בכל מאגר בנפרד). במאגר תמר, השיווק במשותף הותר בהתאם להחלטת הממונה בדבר מתן פטור בתנאים משנת 2006⁷ ובמאגר לווייתן, בהתאם לפטורים במסגרת מתווה הגז, פטור זה עתיד לפוג ב-2030.⁸

7. בישראל ישנם מספר רישיונות חיפוש גז פעילים.⁹ רישיונות חיפוש בבולקים 31, 23 מוחזקים ע"י אנרג'יאן, כאשר בשני רישיונות אלו הוכרזה תגלית, והם עתידים להיות מומרים לחזקה לכל המאוחר בינואר 2027.¹⁰ 6 רישיונות חיפוש במקבץ I מוחזקים על ידי BP p.l.c, SOCAR, BP (להלן **BP**) וניו-מד. [REDACTED] 6 רישיונות חיפוש במקבץ G בהם מחזיקות Eni S.p.A. (להלן **Eni East**), Dana Petroleum Limited (להלן **דנה פטרוליום**) ורציו שטרם הוענקו.

⁶ בנוסף, במאגר תמר שני מחזיקים בולטים: State Oil Company of Azerbaijan Republic מחזיקה בעקיפין 10%, באמצעות אחזקותיה ב-7% Union Energy ובתמר פטרוליום - 3% (להלן SOCAR) ומר אהרון פרנקל מחזיק במאגר בעקיפין 10.98%, זאת באמצעות אחזקותיו ב-Union Energy כ-7.5% ובתמר פטרוליום - כ-3.48%.

⁷ ראו החלטת הממונה לפי סעיף 14 לחוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988 בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל להסדר בין שברון אנרג'י, דלק קידוחים (שותפות מוגבלת), אבנר חיפושי נפט וגז (שותפות מוגבלת), ישראלמקו נגב 2- (שותפות מוגבלת), אס.טי.איקס (2000) (שותפות מוגבלת), דור חיפושי גז (שותפות מוגבלת) דור כימיקלים בע"מ **רשות התחרות** (22.8.2006) 5000445

⁸ פטורים לפי סעיף 52 לחוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988 המהווה נספח א' להחלטת הממשלה 476 שהתקבלה ביום 16 באוגוסט 2015 בעניין "מתווה להגדלת כמות הגז הטבעי המופקת משדה הגז הטבעי "תמר" ופיתוח מהיר של שדות הגז הטבעי "לווייתן", "כריש" ו"תנין" ושדות גז טבעי נוספים"

⁹ ראו ה"ש 2.

¹⁰ אנרג'יאן מחזיקה גם בשטחי רישיון 411/31 ו-410/23 בהם זכתה במסגרת ההליך התחרותי הראשון, שם נמצאים מאגרי דרקון ו"הרקולס" (בהתאמה) בהם נתגלו כמויות קטנות של עתודות גז המוערכות ב-3-5 bcm.

8. באשר למאגרים חדשים שעתידים להיות מפותחים, דו"ח וועדת אדירי המליץ כי יש להבטיח אספקה מקומית של BCM 500, ומתן אפשרות ליצוא של יתרת הכמויות. תוך כך הומלץ כי: מאגרים שכמות הגז הטבעי בהם עולה על BCM 200 יחויבו בחיבור למשק המקומי; מאגרים שכמות הגז הטבעי בהם עולה על BCM 50 ואינה עולה על 200 BCM אשר יתחילו בהפקה של גז טבעי עד יום 1.1.2028, יחויבו בחיבור למשק המקומי עד ליום 31.12.2032. דחייה של חובת החיבור למשק המקומי מעבר ליום 31.12.2032 תהיה לפי שיקול דעתו של הממונה על הנפט. מאגרים בקבוצה זו אשר יתחילו בהפקה של גז טבעי לאחר יום 1.1.2028 יחויבו בחיבור למשק המקומי עם פיתוחם ולפני מועד הזרמת הגז באופן המסחרי; ומאגרים שכמות הגז הטבעי בהם היא עד BCM 50 לא יחויבו בחיבור למשק המקומי. המלצות אלו אומצו בהחלטת ממשלה.⁷ בימים אלה דנה הוועדה לבחינת מדיניות הגז הטבעי בראשות מנכ"ל משרד האנרגיה והתשתיות, מר יוסי דיין גם בנושאי חובת חיבור מאגרים והיא עתידה להתייחס לנושא.

ניתוח תחרותי

9. גילוי גז טבעי מהווה הזדמנות לצמיחה של המשק המקומי והגדלת ההיצע המקומי של גז. חיפוש והפקה של גז דורשים יכולות מקצועיות ומורכבות, כמו גם עשויים לדרוש היכרות מסוימת עם המשק המקומי והאסדרה החלה בו והשקעת משאבים רבים במצב של חוסר ודאות. לכן ברי כי ככל שישנם שחקנים רבים ומקצועיים יותר שמתחרים ומבקשים לזכות ברישיונות חיפוש במסגרת ההליך כך גוברים הסיכויים לקבלת הצעות טובות יותר וממילא גוברים הסיכויים למציאת גז טבעי. ככל שיתגלה גז טבעי בכמות משמעותית באחד הרישיונות שיוצעו בהליך התחרותי הקרוב, הרי שקיים פוטנציאל כי יהפוך למאגר המתחרה בתחום אספקת גז טבעי לישראל. כפי שתואר לעיל, משק הגז בישראל סובל מריכוזיות. כיום ישנם רק שלושה מאגרים המחוברים למשק המקומי,

⁷ראו את החלטת הממשלה 4442 בעניין "אימוץ עיקרי המלצות הצוות המקצועי לבחינה תקופתית של המלצות הוועדה לבחינת מדיניות הממשלה בנושא משק הגז הטבעי בישראל ותיקון החלטת ממשלה" מיום 6.1.2019 (להלן **החלטת הממשלה**). מלבד המלצות אלו, ישנן גם המלצות הנוגעות לחובת האספקה המינימאלית למשק המקומי, גם אלו אומצו על החלטת הממשלה, בס' 7.

והתחרות מוגבלת ביותר גם מאחר ששברון מחזיקה בחלק מהזכויות ביחס לשניים מהמאגרים ומפעילה אותם וגם מאחר שלהערכת הגורמים המקצועיים במשרד האנרגיה עתודות הגז שטרם נמכרו במאגרים כריש ותנין נמוכות. נוכח העובדה שחיפוש והפקה של גז בשטח חדש דורשת את עתותיה, הדעת נותנת כי עתודות הגז במאגרים כריש ותנין ככל הנראה לא יהיו רלוונטיות לפרק הזמן שבו יימצאו מאגרים נוספים בשטח הימי של ישראל ויופק מהם גז טבעי.

10. ההליך התחרותי מהווה הזדמנות לכניסת גורמים חדשים שלא מחזיקים במאגר גז מפיק, ובפרט מפעילים מנוסים שאינם מפעילים מאגר גז מפיק. נוכח הריכוזיות בשוק אספקת הגז הטבעי לישראל, יש ערך תחרותי רב לכניסה של גורמים חדשים לשוק שיכולים להגביר את התחרות לטובת הצרכנים, ובלבד שמאגרים מפיקים שימצאו יחוברו למשק המקומי.

11. לעומת זאת, הקצאת רישיונות חיפוש לשחקן קיים בשוק הגז הטבעי בישראל עלולה למנוע את הערך התחרותי האמור לעיל ואף עשויה להעלות חששות תחרותיים ליצירת כוח שוק, להגדלת כוח שוק או ליצירת שיווי משקל מתואם ככל שתמצא תגלית גז. לכן, באיזון בין האינטרס להטיב את התחרות על הקצאת רישיונות החיפוש וקבלת מספר רב של הצעות מיטביות לבין הרצון להעצים את הערך התחרותי שבזכייה של שחקנים מגוונים מהשחקנים המרכזיים בשוק הגז הטבעי המקומי כיום, הממונה על התחרות בעמדה כי נדרשת עמדה מדורגת המבחינה בין השחקנים השונים בהתאם לחששות התחרותיים שעלולים לעלות מזכיותם.

12. כך, החשש האמור מתעצם ככל שאחוז האחזקות של אותו שחקן במאגר גבוה יותר. באופן דומה מקובלת על הממונה על התחרות העמדה אותה הבעתם במכתבכם שבסימוכין כי החששות התחרותיים הנובעים משחקן המחזיק באחוזים בודדים מחזקה מפיקה או שחקנים המחזיקים בעתודות גז המהוות אחוז קטן מסך העתודות במשק הם חששות מופחתים. עם זאת, הממונה על התחרות סבורה כי יש להתייחס לשחקן המחזיק בחלק ממאגר פעיל בו אין הסכם מכר בנפרד כמו שחקן המחזיק בכל המאגר. זאת משום שגם אם אחזקותיו של אותו שחקן במאגר נמוכות, הוא לא פועל כשחקן נפרד בשוק.

13. החשש להגדלת כוח שוק או ליצירת שיווי משקל מתואם מתעצם גם ככל שההקצאה תעשה לשחקן שמפעיל היום את אחד המאגרים. מפעיל המאגר שולט פיזית בתשתית הפקת והולכת הגז הטבעי במאגר אותו הוא מפעיל. שליטה זו מקנה לו כוח רב יותר מגורם שרק מחזיק במאגר ומחזיקי המאגר תלויים בו לשם אספקת הגז ללקוחות.¹²

14. להערכת הממונה על הנפט ובהתאם להיוועצותו עם מנהל רשות הגז, החוזים החתומים של מכר גז טבעי ממאגרי כריש תנין נוגעים ל [REDACTED] מעתודות הגז המצויות בהם. משכך ובהתאם לניתוח המפורט לעיל, הממונה על התחרות סבורה כי זכייה של אנרג'יאן, המחזיק במאגרים קיימים אך ככל הנראה אין בהם עתודות משמעותיות אותו הוא יכול למכור, ברישיון חיפוש נוסף איננה מעוררת חששות תחרותיים הדומים לאלו הנובעים מזכייה של שחקן המחזיק במאגר קיים המחזיק בעתודות גז שטרם נמכרו בהיקף משמעותי יותר. לכן, באיזון בין השמירה על התחרות בשוק ומתן האפשרות לתחרות האפקטיבית ביותר בין המתחרים בהליך התחרותי, כפי שגם יובא להלן, הממונה על התחרות בדעה כי יש לראות באנרג'יאן כשחקן דומה לאלו שמחזיקים ברישיון חיפוש בלבד.

15. הקצאת רישיון חיפוש לשחקן שאין בבעלותו מאגר מפיק אך יש בידיו רישיון חיפוש בתוקף עלולה גם היא להעלות חשש תחרותי, משום שייתכן שאותו שחקן ימצא מאגר גז בבלוק החיפוש שלו אשר צפוי להתחבר למשק המקומי וכך יהפוך לשחקן קיים. מובן שבשונה משחקן קיים, חשש זה הוא פוטנציאלי בלבד ולכן נמצא במדרג נמוך יותר.

16. בהינתן הריכוזיות הרבה המאפיינת את שוק הגז הטבעי, ובהיעדר פתרונות אחרים, ישנה חשיבות גם לאפשרות למכר בנפרד של גז טבעי של כל אחת מהמחזיקות במאגר ללא צורך בהסכמת שאר המחזיקות (להלן **מכר בנפרד**). זאת, במיוחד כאשר ישנן אחזקות צולבות במאגרים שונים. במצב של אחזקות צולבות בין מאגרים, קשה לצפות לתחרות משמעותית בין אותם מאגרים. למשל, המחזיקה בשני מאגרים עלולה להעדיף לשווק גז מהמאגר ממנו תרוויח יותר (נוכח שיעורי אחזקות גבוהים יותר או מסיבות

---

¹² להרחבה לעניין זה ראו ת"כ 21-03-55428 הממונה על התחרות נ' שברון אנרג'י מדיטרניאן לימיטד (נבו) (27.5.2021).

נוספות) תוך שהיא מטרפדת עסקה במחיר טוב יותר לצרכן מהמאגר השני בו היא מחזיקה יחד עם אחרים, על אף שלמחזיקים האחרים אינטרס ביציאת העסקה אל הפועל. מכר בנפרד, גם אם לא יוכל לפתור את כל הבעיות הכרוכות באחזקה הצולבת, במיוחד כאשר היא נוגעת למפעילת המאגר, עשוי לאפשר למחזיקות האחרות במאגר, שאין להן אחזקות צולבות במאגרים אחרים, לשווק גז בנפרד תוך צמצום ההשפעה של ניגוד העניינים של בעלת האחזקה הצולבת. אפשרות זו עשויה להביא לתמורה תחרותית מסוימת בשוק ובפרט בין השותפים במאגרים ותוסיף מתחרים מנקודת מבטו של הלקוח.

17. הממונה על התחרות רואה חשיבות גם בהשתתפות של מתמודדים רבים ככל האפשר במסגרת ההליך התחרותי. ככל שיגדל מספר המתמודדים הפוטנציאליים בהליך כולו, כך גדל הסיכוי לקיום חיפושים בכל המקבצים ולמציאת תגליות גז נוספות בעתיד שיטיבו עם הציבור. ככל שימצא מאגר נוסף שישווק לישראל כמויות גז נוספות, כך יגדל ההיצע שרואים הצרכנים, דבר שעשוי להוביל להורדת המחיר לצרכן. בנוסף, ככל שיהיו יותר מתחרים בכל אחד מהמקבצים, האיכות של ההצעה הזוכה שתתקבל בעבור כל רישיון צפויה להיות גבוהה יותר. ואולם, הרצון להבטיח את איכות ההצעות הגבוהה ביותר האפשרית אינו מצדיק, לעמדת הממונה, השלמה עם זכיה אפשרית של שחקנים אשר עלולה לעורר חששות תחרותיים משמעותיים בתחרות בתוך השוק. עם זאת, לעמדת הממונה, באמצעות תכנון מושכל של תנאי ההליך התחרותי ניתן לאמץ אסטרטגיות אשר יעודדו את המשתתפים להגיש הצעות באיכות גבוהה ויצמצמו פגיעה אפשרית בתחרות על הליך זה.

18. בנוסף, נמסר לנו על ידיכם כי שחקנים חדשים נוטים שלא לגשת באופן עצמאי להליכים תחרותיים בישראל, וכי מי שמביא אתו מתמודדים חדשים לשוק אלו בדרך כלל שחקנים שכבר מחזיקים במאגר מפיק כלשהו בישראל. כך אכן קרה בהליך התחרותי הרביעי האחרון.¹³

¹³ ראו תוצאות ההליך התחרותי הרביעי <https://www.gov.il/he/pages/news-291023>

19. לעמדת הממונה על התחרות יש לאזן בין החששות התחרותיים שנלווים לזכייה של שחקן קיים לבין התועלת מהצלחת ההליך התחרותי, החיונית לשם קידום חיפושים ופיתוח מאגרים נוספים.

20. בהתאם למצב הקיים בשוק ובהתאם לשיקולים ולאיזונים שהוצגו לעיל, רשות התחרות בחנה את ההשפעה התחרותית של זכייה של השחקנים הקיימים ברישיונות חיפוש חדשים, ותבקש לייעץ כדלקמן:

לעמדת הממונה על התחרות ניתן לחלק את המשתתפים לשלוש קבוצות, כאשר החשש לפגיעה בתחרות באם יזכה שחקן מהקבוצה הראשונה הוא הנמוך ביותר, בעוד שהחשש לפגיעה בתחרות באם יזכה שחקן מהקבוצה השלישית הוא הגבוה ביותר:

20.1. **הקבוצה הראשונה** מעוררת את החששות התחרותיים הפחותים ביותר וכוללת את כל השחקנים החדשים והשחקנים להם אין מאגר פעיל גם אם יש להם רישיון חיפוש בתוקף. הקבוצה כוללת לצד שחקנים חדשים לגמרי את BP, ENI EAST, STARGAS, דנה פטרוליום. בהתאם לניתוח לעיל בקבוצה זו תיכלל גם אנרג'יאן.

20.2. **הקבוצה השנייה** כוללת שחקנים להם אחזקות של עד 40% במאגר קיים, שיש בו הסכם מכר בנפרד. קבוצה זו כוללת את דור גז, מובאדלה, סוקאר, פרנקל, תמר פטרוליום. בקבוצה זו ניתן יהיה לכלול גם את רציו ככלל שתציג התחייבות לכך שתתחיל לשווק גז בנפרד החל מ-1.1.2030 ביחס למאגר לווייתן בו מחזיקה רציו בשיעור של 15% כפי שיוסבר להלן.

20.3. **הקבוצה השלישית** והאחרונה כוללת שחקנים המחזיקים במעל 40% ממאגר קיים או כאלה המחזיקים בשני מאגרים. קבוצה זו כוללת את שברון וניו מד.¹⁴ קבוצה זו מעוררת את החששות התחרותיים המשמעותיים ביותר, נוכח האחזקה של שברון בשני מאגרים והאחזקה המשמעותית של ניו מד בשיעור משמעותי ממאגר הגז לווייתן.

¹⁴ כפי שהוסבר לעיל, ככל שהשותפות במאגר לא חותמות על הסכם למכר בנפרד, יש לראות במחזיק בחלק מהמאגר כמחזיק בכל המאגר. לכן קבוצה הזו תכלול גם את רציו במקרה בו לא תציג התחייבות לכך שתתחיל לשווק גז בנפרד החל מ-1.1.2030 במאגר לווייתן כפי שהסברנו לעיל.

21. לכן יש להעדיף את הצעות המנויים בקבוצה מסוימת על פני הצעות שחקנים המנויים בקבוצות הבאות, לפי הסדר. בהתאם לאמור, המלצת הממונה על התחרות היא כי ככל שקיימת הצעה משחקן מקבוצה המדורגת גבוה יותר, העוברת את סף האיכות, לא תתאפשר זכיה של שחקן מהקבוצה הבאה, למעט במקרה של חבירה כפי שיפורט להלן.
22. נוכח החשיבות שבעידוד כניסת מתחרים חדשים לתחרות במשק המקומי, ומשום ששחקנים חדשים לא נוטים להגיע בעצמם לישראל כאמור לעיל, הממונה על התחרות ממליצה לאפשר לשחקנים בקבוצה השנייה 'לטפס' במדרג במקרה בו שחקן מהקבוצה חובר לשחקן חדש או לשחקנים חדשים. זאת בתנאי שהשחקן החדש (או השחקנים) יחזיק במעל 50% מרישיון החיפוש או לחילופין יהיה זה שעתיד להפעיל את המאגר (להלן **חבירה לשחקן חדש**). התחשבות כאמור בחבירה תתאפשר בתנאי שההסכם בין המציעות יאפשר מכר בנפרד בשוק המקומי. כלומר, ולצורך הדוגמה, ניתן יהיה לראות בקבוצה הכוללת שחקן בשיעור של 10% ממאגר קיים כשחקן בקבוצה הראשונה במקרה בו הוא חובר לשחקן חדש כאמור, ככל שההסכם ביניהם יאפשר מכר בנפרד בשוק המקומי.
23. עם זאת, נוכח החששות התחרותיים המשמעותיים העולים מהחברות בקבוצה השלישית, המלצה זו אינה תקפה לשחקנים אלו ואף במקרה של חבירה כאמור לא תינתן להם האפשרות 'לטפס' במדרג כל עוד הם מעוררים חששות תחרותיים משמעותיים כאמור.
24. ואולם, ניתן לאפשר גם לשחקנים מהקבוצה השלישית להשתתף בהליך התחרותי לצד חברות אחרות מהקבוצה השנייה אך רק במקרה בו החשש התחרותי העולה מזכיייתם יופג. הפגה כאמור תתרחש רק אם ייקבע בתנאי ההליך התחרותי כי במקרה של תגלית, הם יחויבו מראש, באופן בלתי הדייר ובהתאם לתנאים מפורטים שיכללו בהליך התחרותי למכור את אחת מחזקותיהם הנוכחיות במאגרים המפיקים או לחלופין את למכור התגלית שתימצא.¹⁵ יובהר כי במקרה בו שחקן מהקבוצה השלישית יטפס לקבוצה השנייה

¹⁵ לתנאים בנוסח האמור ראו למשל החלטה בדבר מתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל להסכם בין: הכשרת הישוב בישראל אנרגיה בע"מ, מודיעין - אנרגיה שותפות מוגבלת, איי.פי.סי נפט וגז (ישראל) שותפות מוגבלת, GeoGlobal Resources (India) Inc., אי די בי חברה לפתוח בע"מ ובין רציו חיפושי נפט (1992) רשות התחרות 500731 (18.12.2014)

כמתואר לעיל, אזי חבירה שלו לשחקן חדש תוכל לאפשר לו לטפס אף לקבוצה הראשונה, כפי שהוסבר.¹⁶

25. בהתאם לאמור בהמלצתנו במסגרת ההליך הרביעי, המלצת הממונה על התחרות היא כי אין לאפשר השתתפות בהליך התחרותי של שני שחקנים קיימים אשר חברו יחד, המחזיקים כל אחד במאגר מפיק שונה. בנוסף, הדבר מהווה הסדר כובל ודורש את אישור מערך הפיקוח על הגבלים עסקיים, טרם ההשתתפות בהליך התחרותי.

26. לבסוף, מבקשת הממונה על התחרות להוסיף כי לעמדתה יש חשיבות רבה לחיבור למשק המקומי של מאגרי גז ככל שיימצאו מהטעם שחיבור זה יאפשר את הגדלת ההיצע למשק המקומי והגברת התחרות. כפי שפורט לעיל החלטת הממשלה קבעה כי ניתן לדחות את חובת החיבור לפי שיקול דעתו של הממונה על הנפט וכן ניתנה לממונה על הנפט הרשות, במקרים שתוארו לעיל, לא לחשב את כמות הגז באופן מצרפי. בהתאם ולאור הריכוזיות המשק הגז, ממליצה הממונה על התחרות כי במקרה ואחד השחקנים הקיימים יזכה בהליך התחרותי יהיה על הממונה על הנפט לשקול שיקולי תחרות בהחלטתו זו תוך היועצות עם הממונה על התחרות טרם קבלת החלטתו באשר לדחיית מועד חובת החיבור למשק המקומי (ראו לעניין זה גם סעיף 5 ב' להחלטת הממשלה).

בכבוד רב ובברכה,

אייל ולדמן, כלכלן

רשות התחרות

¹⁶ יובהר כי ככל שלא תוגש הצעה העומדת בסף האיכות על ידי שחקן מקבוצה 1 בבילוק מסוים, תתאפשר זכייה של שחקן מקבוצה 2 באותו הבילוק. בדומה לכך, זכיית שחקן מקבוצה 3 תתאפשר בהיעדר הצעות מצד שחקנים מקבוצות 1 ו-2.